

Ljubljana; 25. 3. 2022

Izjava za javnost ob ustanovitvi novega javnega raziskovalnega zavoda Rudolfovo

V tednu, ko je bila sprejeta Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji (RISS), je vlada Republike Slovenije ustanovila novi javni raziskovalni zavod (JRZ) Rudolfovo. Ob sprejemanju RISS in Nacionalnega programa visokega šolstva so predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport večkrat poudarjali potrebo po združevanju raziskovalnih kapacitet. Ob koncu mandata in obetu povečanja sredstev za znanost pa je ministrstvo s svojimi predlogi ustanovitve novega inštituta Rudolfovo, ustanovitvijo Pomurske akademske znanstvene unije in tudi nekaterimi še nedorečenimi načrti o ustanavljanju novih inštitutov in univerz v Sloveniji radikalno poseglo v slovensko znanstveno raziskovalno krajino. Brez posvetovanja z deležniki, brez slišanja mnenja osrednjih slovenskih raziskovalnih inštitutov in univerz, brez razprave na Svetu za znanost in tehnologijo (SZT). Ustanovitev novega javnega zavoda bi morala biti šele zadnji korak, ki bi sledil razpravi o vsebinskih potrebah na SZT, javnemu razpisu ki bi pokrival novoidentificirane raziskovalne potrebe, ter preliminarnem akreditacijskem postopku, s katerim bi uskladili vsebinska področja in predvideli kadrovske potrebe ter infrastrukturne kapacitete.

Seveda pozdravljamo vladno zavzemanje za znanost, toda ob tem pričakujemo partnerski odnos in odkrit dialog o potrebah po raziskovalnih vsebinah in novih akademskih inštitucijah. Tendanca v evropski raziskovalni sferi je vsekakor agregacija znanstvenih inštitutov in disciplin, reševanje družbenih problemov skupaj in skupno, ob sodelovanju vseh. V kolikor je treba katerokoli področje okrepiti, ima vlada na voljo posvetovalni telesi, SZT in Svet za visoko šolstvo, in instrumente, kako to narediti. V primeru, da zrastejo nove discipline in področja, kar je inherenten pojav v znanosti, lahko vlada seveda razpiše nove raziskovalne programe. Prenehati moramo s pretvezami, da bomo z drobljenjem visokošolskega in raziskovalnega prostora v dvomilijonski Sloveniji dvigali kvaliteto letga. Smo del Evropske unije in svojo konkurenčnost in kvaliteto moramo dokazovati v evropskem prostoru. Ustanovitev novega inštituta je po mnenju KO[®]RIS in Rektorske konference nesmiselna, nerazvojna, nepremišljena, predvsem pa ne naslavlja aktualnih družbenih izzivov. Ustrezne temelje za iskanje odgovor zanje imajo že obstoječe raziskovalne inštitucije, ki od ministrstva in vlade pričakujejo avtonomijo v znanstveno raziskovalni skupnosti, zagotovitev ustreznih pogojev za delo in zadostna sredstva za doseganje razvojnih ciljev.

Zakaj vlada in ministrstvo ne poskrbi za normalno delovanje obstoječih akademskih inštitucij, ki imajo dokazane mednarodno odlične dosežke, in bi potrebovali podporo, da slovenska znanost ostane mednarodno konkurenčna? Nikakor ne moremo urediti perečih problemov, kot so investicije v zgradbe in raziskovalno opremo, težave pri pridobivanju mladih raziskovalcev zaradi nekonkurenčnosti njihovih plač, slabo plačana delovna mesta tako v administraciji inštitutov kot tudi v raziskovalnih enotah, in potrebe po sredstvih za digitalizacijo inštitutov. Poleg tega so trenutna vlaganja v znanost in razvoj bistveno prenizka in nadaljnje drobljenje sredstev za nove inštitute tega položaja nikakor ne izboljšuje. Ob naštetih dejstvih pogrešamo transparentnost pri identifikaciji virov sredstev, namenjenih planiranim in novo ustanovljenim inštitucijam. Velik skupen dosežek slovenskih univerz, inštitutov in ministrstva je bilo sprejetje novega Zakona o znanstveno raziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZRID). Še posebej predstavniki ministrstva so se, po našem takratnem prepričanju upravičeno, pohvalili z

višanjem finančnih sredstev za raziskovalno dejavnost. Danes se moramo vprašati, če smo imeli vsi skupaj v mislih enake namene porabe v zakonu zapisanih povečanih sredstev

Ministrstvo in vlada sta ustanovila šesti največji JRZ v Sloveniji, ki se mu bo denar s povečevanjem stabilnega financiranja tudi ustrezno povečeval. In to brez kakršnih koli razpisov in evalvacij raziskovalnih programov. Ob tem poudarjamo, da ne vemo, kaj bo novi JRZ sploh počel, kako bo dosegal cilje, kako bo izpolnjeval pogoje ZZRID, kako in za kaj bo porabljal sredstva. Raziskovalne organizacije vsak evro javnega denarja transparentno porabimo za raziskave, zato nas utemeljeno zanima, kakšne in katere raziskovalne rezultate bo s 5,2 Mio EUR po dveh letih prikazal novi JRZ. **Pričakujemo jasne in merljive rezultate, primerljive na evropskem nivoju in z ostalimi JRZ, ki imajo enak delež financiranja. Odločno nasprotujemo nameri, da se ta sredstva brez javnih razpisov in brez ustreznih evalvacij raziskovalnih programov, ki smo jih opravile vse ostale raziskovalne organizacije, prenese v stabilno financiranje novega JRZ. Od ministrstva in vlade pa zahtevamo, da naj nam zagotovi ustrezne pogoje za delo.**

Predsednik Rektorske konference
Prof. dr. Gregor Majdič

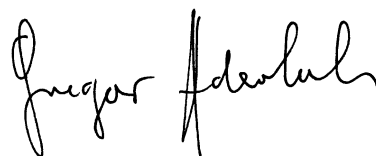
Rektorska konferenca Republike Slovenije

Univerza v Ljubljani
Univerza v Mariboru
Univerza v Novi Gorici
Univerza na Primorskem

Samostojni raziskovalni inštituti, člani KOsRIS

ARNES Akademska in raziskovalna mreža Slovenije
Geološki zavod Slovenije
Gozdarski inštitut Slovenije
Institut Jozef Stefan
Inštitut informacijskih znanosti
Inštitut za civilizacijo in kulturo
Inštitut za ekonomska raziskovanja
Inštitut za hidravlične raziskave
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije
Inštitut za kovinske materiale in tehnologije
Inštitut za narodnostna vprašanja
Inštitut za novejšo zgodovino
Kemijski inštitut
Kmetijski inštitut Slovenije
Mirovni inštitut
Nacionalni inštitut za biologijo
Pedagoški inštitut
Urbanistični inštitut Republike Slovenije
Zavod za gradbeništvo Slovenije
Znanstveno raziskovalno središče Koper
ZRC SAZU
Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani

Predsednik KOsRIS
Prof. dr. Gregor Anderluh

dr. Gregor Majdič
dr. Zdravko Kačič
dr. Boštjan Golob
dr. Klavdija Kutnar

mag. Marko Bonač
dr. Miloš Bavec
dr. Primož Simončič
dr. Boštjan Zalar
dr. Aleš Bošnjak
Andrej Brglez
dr. Boris Majcen
dr. Tanja Prešeren
Bojan Cizej
dr. Matjaž Godec
dr. Sonja Novak Lukanovič
dr. Andrej Pančur
dr. Gregor Anderluh
dr. Andrej Simončič
dr. Iztok Šori
dr. Maja Ravnikar
dr. Igor Ž. Žagar
dr. Igor Bizjak
dr. Aleš Žnidarič
dr. Rado Pišot
dr. Oto Luthar
dr. Aleš Završnik